



บทความวิจัย (Research Article)

การศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน (พัฒนาการภาคตะวันออก)

A study of Classroom Based Internal Supervisory Performance for Develop Student Quality at Ban Khao Hin Son School (Pattanakarn Tawanork)

วิทยา เปี่ยมเต็ม¹

Wittaya Piamtem¹

โรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน (พัฒนาการภาคตะวันออก)¹

Ban Khao Hin Son School (Pattanakarn Tawaork)¹

Received: July 29, 2023 Revised: August 30, 2023, Accepted: August 31, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน(พัฒนาการภาคตะวันออก) ประชากรเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบประเมิน และแบบสำรวจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Stand Deviation) และคะแนนมาตรฐานที่ (T-Score) ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พบว่า มีความสอดคล้องเหมาะสม และมีความชัดเจนของเนื้อหา การใช้ภาษา การพิมพ์และรูปเล่ม สามารถนำไปใช้ได้ อย่างเหมาะสม 3) ผลการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พบว่า ผลจากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้รูปแบบ พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปีการศึกษา 2563 สูงกว่าปีการศึกษา 2562 และ4) ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ห้องเรียนเป็นฐาน, การนิเทศภายใน, คุณภาพผู้เรียน

Abstract

The purpose of research was to study of Classroom Based Internal Supervisory Performance for Develop Student Quality at Ban Khao Hin Son School (Pattanakarn Tawanork). The population was school administrators, teachers, and 40 stakeholders. The instruments used in the research were questionnaires, assessments, and surveys. Statistics used in data analysis were mean, standard deviation, and standard score (T-Score). The results of the

¹ Corresponding author, Tel. 065-3545662, Email: testtwo1@hotmail.com



research found that; 1) The results of the study of the current conditions, problems, and needs of internal supervision to develop the quality of students found that the overall level was at a high level. Results of the model development of an internal supervision using the classroom as a base to develop student quality found that there was appropriate consistency and clarity in the content, use of language, printing and formatting, and could be used appropriately. The result of raising the level of learning achievement after using classroom based internal supervisory performance to develop the quality of students. It was found that the results from comparing the learning achievement before and after found that the students had learning achievement year 2020 is higher than 2019. And 4) the results of the assessment of stakeholder satisfaction with internal supervision found that the overall level was at a high level.

Keywords: Classroom-Based Learning, Internal Supervision, Student Quality

บทนำ

การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารโรงเรียนและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญ ส่วนการบริหารงานด้านอื่น ๆ แม้จะมีความสำคัญแต่ก็เป็นเพียงส่วนส่งเสริม สนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุจุดหมายของหลักสูตร การบริหารงานวิชาการ และการนิเทศภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานวิชาการที่สำคัญเนื่องจากกระบวนการนิเทศภายในเป็นกระบวนการส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างแท้จริง (สุดใจ ผูกใหญ่, 2556) การนิเทศการศึกษา (Educational Supervision) เป็นกระบวนการที่มีมาพร้อมกับการจัดการศึกษาที่เป็นระบบ (Formal Education) เป็นลักษณะของการให้คำแนะนำและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงาน หากกระบวนการดังกล่าวมีประสิทธิภาพย่อมส่งผลถึงคุณภาพในการจัดการเรียนรู้ สะท้อนไปสู่คุณภาพของผู้เรียนได้ในที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547)

การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นความพยายามของผู้บริหารโรงเรียนในอันที่จะปรับปรุงส่งเสริมประสิทธิภาพในด้านการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ทำให้เกิดการเพิ่มพลังในการปฏิบัติงานของครู รวมทั้งให้ครูเกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพและก่อให้เกิดผลขั้นสุดท้าย คือ การศึกษาของเด็กก้าวหน้าไปอย่างมีประสิทธิภาพ (สมเดช พิณจสกุล, 2544) และจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน การนิเทศภายในโรงเรียนจะช่วยให้ครูมีความรู้ที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ มีการพัฒนาตนเองและสามารถจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับชุมชน ท้องถิ่นและความเจริญก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ปฎิมา พูนทรัพย์, 2549) ประกอบกับนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน “2562 ปีทองแห่งการนิเทศภายในโรงเรียน ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อคุณภาพผู้เรียน” ได้กำหนดให้โรงเรียนเลือกใช้วิธีการนิเทศภายในให้เหมาะสมกับจุดหมายของการนิเทศที่สามารถแก้ปัญหาและความต้องการของโรงเรียน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามบริบทของโรงเรียน ตอบสนองนโยบายการเป็นยุคประเทศไทย 4.0 และมาตรฐานการศึกษาชาติ คือ ผู้เรียน



เป็นผู้สร้างนวัตกรรม ครูผู้สอนใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารใช้นวัตกรรมในการบริหารงานในโรงเรียน ซึ่งคำว่าห้องเรียนเป็นฐาน หมายถึง การคำนึงถึงคุณภาพของห้องเรียนที่มีคุณภาพของครูและนักเรียน โดยครูจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนที่มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ครูมีการนำผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไปใช้พัฒนาผู้เรียน ที่คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนเป็นรายบุคคล มุ่งให้ผู้เรียนทุกคนในห้องเรียนเป็นห้องเรียนแห่งการเรียนรู้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวของผู้เรียนเอง ผู้เรียนมีคุณภาพเป็นไปตามที่หลักสูตรต้องการ มีทักษะทางวิชาการ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

จากสาเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน (พัฒนาการภาคตะวันออก) ทั้งนี้เพื่อให้สถานศึกษาได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้บรรลุตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและปัญหาของการดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน (พัฒนาการภาคตะวันออก) อยู่ในระดับใด
2. รูปแบบการดำเนินงานนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน(พัฒนาการภาคตะวันออก) เหมาะกับบริบทของสถานศึกษาและสถานการณ์ปัจจุบันหรือไม่อย่างไร
3. หลังการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน ผู้เรียนมีการพัฒนาคุณภาพทางการเรียนสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานหรือไม่อย่างไร
4. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน (พัฒนาการภาคตะวันออก) ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานอยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

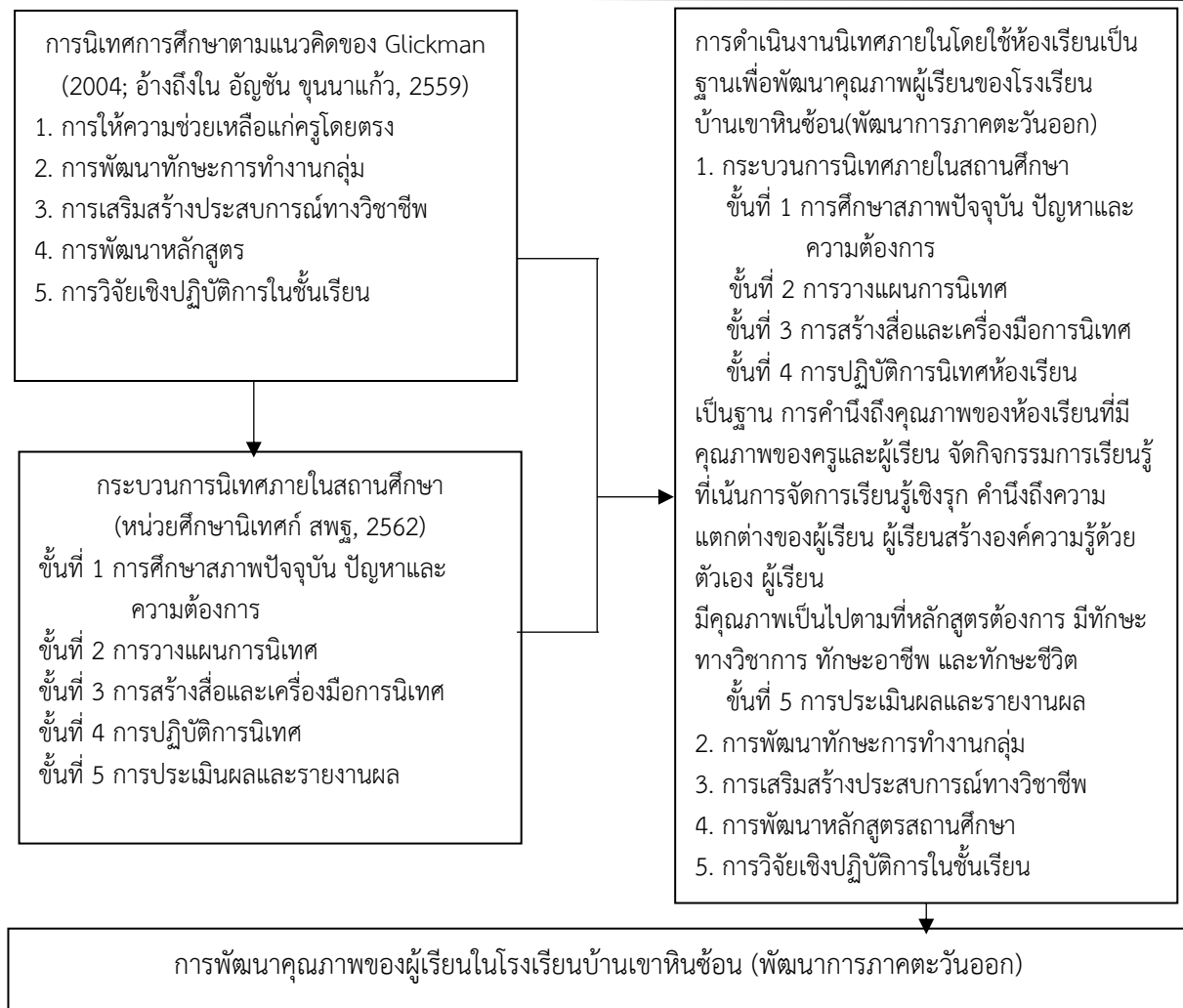
1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน(พัฒนาการภาคตะวันออก)
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการดำเนินงานนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน(พัฒนาการภาคตะวันออก)
3. เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน (พัฒนาการภาคตะวันออก) ปีการศึกษา 2563 สูงกว่า 2562
4. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน (พัฒนาการภาคตะวันออก) ของผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์

สมมติฐานการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและปัญหาของการดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน (พัฒนาการภาคตะวันออก) อยู่ในระดับมาก
2. รูปแบบการดำเนินงานนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน (พัฒนาการภาคตะวันออก) เหมาะกับบริบทของสถานศึกษาและสถานการณ์ปัจจุบัน
3. หลังการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน ผู้เรียนมีการพัฒนาคุณภาพทางการเรียนสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน
4. การประเมินความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน (พัฒนาการภาคตะวันออก) ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานอยู่ในระดับมาก

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การนิเทศการศึกษาตามแนวคิดของ Glickman (2004; อ้างถึงใน อัญชัน ขุนนาแก้ว, 2559) ได้แก่ 1) การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง 2) การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 3) การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ 4) การพัฒนาหลักสูตร และ 5) การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยมีกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา (หน่วยศึกษานิเทศก์ สพร., 2562) ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ขั้นที่ 2 การวางแผนการนิเทศ ขั้นที่ 3 การสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศ ขั้นที่ 4 การปฏิบัติการนิเทศ และขั้นที่ 5 การประเมินผลและรายงานผล นำไปสู่การดำเนินงานนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน (พัฒนาการภาคตะวันออก) ได้แก่ 1) กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ขั้นที่ 2 การวางแผนการนิเทศ ขั้นที่ 3 การสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศ ขั้นที่ 4 การปฏิบัติการนิเทศห้องเรียนเป็นฐาน โดยการคำนึงถึงคุณภาพของห้องเรียนที่มีคุณภาพของครูและผู้เรียน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเอง ผู้เรียนมีคุณภาพเป็นไปตามที่หลักสูตรต้องการ มีทักษะทางวิชาการ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต ขั้นที่ 5 การประเมินผลและรายงานผล 2) การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 3) การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ 4) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และ 5) การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแสดงในภาพที่ 1



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน(พัฒนาการภาคตะวันออก) โดยประชากรที่ศึกษา คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ ในปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งสิ้น 40 คน ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 40 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้มี 2 ประเภท คือ 1) เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานของโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน(พัฒนาการภาคตะวันออก) ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เครื่องมือประเภทที่ 2 คือ แบบประเมินความสอดคล้องของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน(พัฒนาการภาคตะวันออก) และเครื่องมือประเภทที่ 3 คือ แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน(พัฒนาการภาคตะวันออก) และผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(σ) คะแนนมาตรฐาน (T-Score) และนำข้อค้นพบมาสรุปในเชิงพรรณนาวิเคราะห์ ประเมินสภาพการที่เกิดขึ้น นำไปสู่การสรุปผลการวิจัย แสดงให้เห็นถึงรูปแบบการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ เพื่อหาแนวทางแก้ไข และปรับปรุงพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน(พัฒนาการภาคตะวันออก) สรุปผลการวิจัยเป็น 5 ส่วน คือ

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน(พัฒนาการภาคตะวันออก) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยจากการสอบถามความต้องการในการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ ตามประเด็นการนิเทศภายในสถานศึกษาตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้ง 5 ด้าน พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.35$, $\sigma = 0.66$)

2. ผลการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน(พัฒนาการภาคตะวันออก) พบว่า ความสอดคล้องของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานกับจุดประสงค์ในการสร้างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานมีความสอดคล้องเหมาะสมและมีความชัดเจนของเนื้อหา การใช้ภาษาการพิมพ์และรูปแบบของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน สามารถนำรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน ไปใช้ได้อย่างสะดวกประหยัดและคุ้มค่า

3. ผลการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน(พัฒนาการภาคตะวันออก) พบว่า ผลจากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน(พัฒนาการภาคตะวันออก) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปีการศึกษา 2563 ($\mu = 76.43$) สูงกว่าปีการศึกษา 2562 ($\mu = 73.59$)

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน (พัฒนาการภาคตะวันออก) พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน(พัฒนาการภาคตะวันออก) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.71$, $\sigma = 0.97$)

อภิปรายผล

จากการศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน(พัฒนาการภาคตะวันออก) สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน(พัฒนาการภาคตะวันออก) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับ

มาก ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อนได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการของฝ่ายแผนงานในทุก ๆ ปีการศึกษา เพื่อนำข้อมูลต่าง ๆ เช่น สภาพบริบทของโรงเรียน ข้อมูลครู และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมาศึกษารวมทั้งโรงเรียนมีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการอย่างหลากหลายวิธี การทำแบบสอบถามออนไลน์ เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในกระบวนการวิเคราะห์สภาพองค์กร เพื่อวิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาขององค์กร และนำมาซึ่งแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน โดยได้จัดทำให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและนำแผนปฏิบัติการมาประชุมเพื่อชี้แจงให้ทุกฝ่ายในโรงเรียนรับทราบชี้แจงถึงเป้าหมายและกระบวนการทำงาน เพื่อให้ทุกฝ่ายได้ดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน เป็นผลทำให้โรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน(พัฒนาการภาคตะวันออก) สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน และตอบสนองนโยบายของต้นสังกัด และสามารถแก้ปัญหาหรือสนองความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับชุดิมา คุณมา (2556) ที่ได้ศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของวาสนา แป้งสี (2557) ที่ได้ศึกษาการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศรัณย์ภัทร์ อินทรรักษาทรัพย์ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของพรรณภา มหาวิชา (2557) ที่ได้ศึกษากระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการนิเทศของผู้บริหารด้านการประเมินสภาพงานอยู่ในระดับมาก เช่นกัน

2. ผลการพัฒนาแบบการดำเนินงานนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน(พัฒนาการภาคตะวันออก) พบว่า จากการดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้พิจารณาถึงความสอดคล้องเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน ความสอดคล้องของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานกับจุดประสงค์ในการสร้างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานความสอดคล้อง เหมาะสมและชัดเจนของเนื้อหาในการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน การใช้ภาษา การพิมพ์และรูปแบบของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน และความสะดวกในการนำรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานไปใช้ได้ผล ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน(พัฒนาการภาคตะวันออก) มีการพัฒนาแบบการนิเทศภายในที่มีความสอดคล้องของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานกับจุดประสงค์ในการสร้างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานมีความสอดคล้อง เหมาะสมและมีความชัดเจนของเนื้อหา การใช้ภาษาการพิมพ์และรูปแบบของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน สามารถนำรูปแบบการนิเทศ ภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานไปใช้ได้อย่างสะดวกประหยัดและคุ้มค่า ความสอดคล้องของรูปแบบการ

นิเทศภายในสถานศึกษา โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานกับจุดประสงค์ในการสร้างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานมีความสอดคล้องเหมาะสมและมีความชัดเจนของเนื้อหา การใช้ภาษาการพิมพ์และรูปแบบของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน สามารถนำรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานไปใช้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิพา ตรีเสถียรไพศาล (2560) พบว่า รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน: กรณีศึกษาโรงเรียนปทุมคงคา ด้านการวิเคราะห์สภาพความต้องการการนิเทศ และการสร้างศรัทธา จำนวน 9 ข้อ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันร้อยละ 50 ขึ้นไปทุกข้อ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาภรณ์ กิตติรัชดานนท์ (2550) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสามารถปฏิบัติตามรูปแบบที่กำหนดไว้ในรูปแบบได้อย่างเป็นรูปธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความพึงพอใจ รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ความเป็นประโยชน์และความถูกต้อง อยู่ในระดับมาก

3. ผลการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน(พัฒนาการภาคตะวันออก) พบว่า ผลจากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปีการศึกษา 2562 และปีการศึกษา 2563 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน (พัฒนาการภาคตะวันออก) กับหลังการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน(พัฒนาการภาคตะวันออก) พบว่า ผลการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ประกอบด้วย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ หลังการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน(พัฒนาการภาคตะวันออก) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น จากผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจากโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อนได้มีการจัดการเรียนการสอนตามตัวชี้วัดของแต่ละวิชาและมีการประเมินผลตามตัวชี้วัดส่งผลให้ผลการเรียนของนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับ สุภาภรณ์ กิตติรัชดานนท์ (2550) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า หลังดำเนินการผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมสูงขึ้น

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน(พัฒนาการภาคตะวันออก) พบว่า การประเมินความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน(พัฒนาการภาคตะวันออก) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนมีการประชุมสัมมนาระหว่างผู้บริหาร คณะกรรมการนิเทศภายใน และครูผู้สอนเพื่อศึกษาขั้นตอนนี้เป็นปัญหาและแนวทางปรับปรุงแก้ไข จึงส่งผลให้ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการของ Maslow (1970) ซึ่งกล่าวไว้ว่าความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้นักเรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือต้องการปฏิบัติให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ครูเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกหรือให้คำแนะนำปรึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุผล



สำเร็จจึงต้องคำนึงถึงบรรยากาศและสถานการณ์ รวมทั้งสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียน เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของนักเรียนให้มีแรงจูงใจในการทำกิจกรรมจนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และผลด้านความรู้สึกรักของนักเรียน เช่น ความรู้สึกต่อความสำเร็จที่เกิดขึ้นเมื่อสามารถเอาชนะความยุ่งยากต่าง ๆ และสามารถดำเนินงานภายใต้ความยุ่งยากทั้งหลายได้สำเร็จ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ความมั่นใจ ตลอดจนได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของประทวน ด่านแก้ว (2553) ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการนิเทศภายในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 10 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า มีความพึงพอใจ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และยิ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกัลยา เวียงนนท์ (2556) ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนมีระดับความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในด้านการประเมินผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีการจัดทำเครื่องมือการประเมินและรายงานผลการนิเทศภายใน ผลการดำเนินงานการนิเทศภายในที่ทำให้นักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น การนำผลการประเมินมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายของการนิเทศภายใน มีการสรุปผลและการประเมินการนิเทศภายใน มีการประเมินอย่างเป็นระบบ คือ ก่อนดำเนินการและระหว่างดำเนินการและหลังดำเนินการนิเทศภายใน นำผลการประเมินที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายมาวิเคราะห์หาปัญหาและวางแผนดำเนินการใหม่ จึงส่งผลให้ความคิดเห็นของความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

องค์ความรู้ใหม่

จากการดำเนินการวิจัยมีข้อค้นพบสำคัญ คือ โมเดลการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ

ขั้นที่ 2 การวางแผนการนิเทศ

ขั้นที่ 3 การสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศ

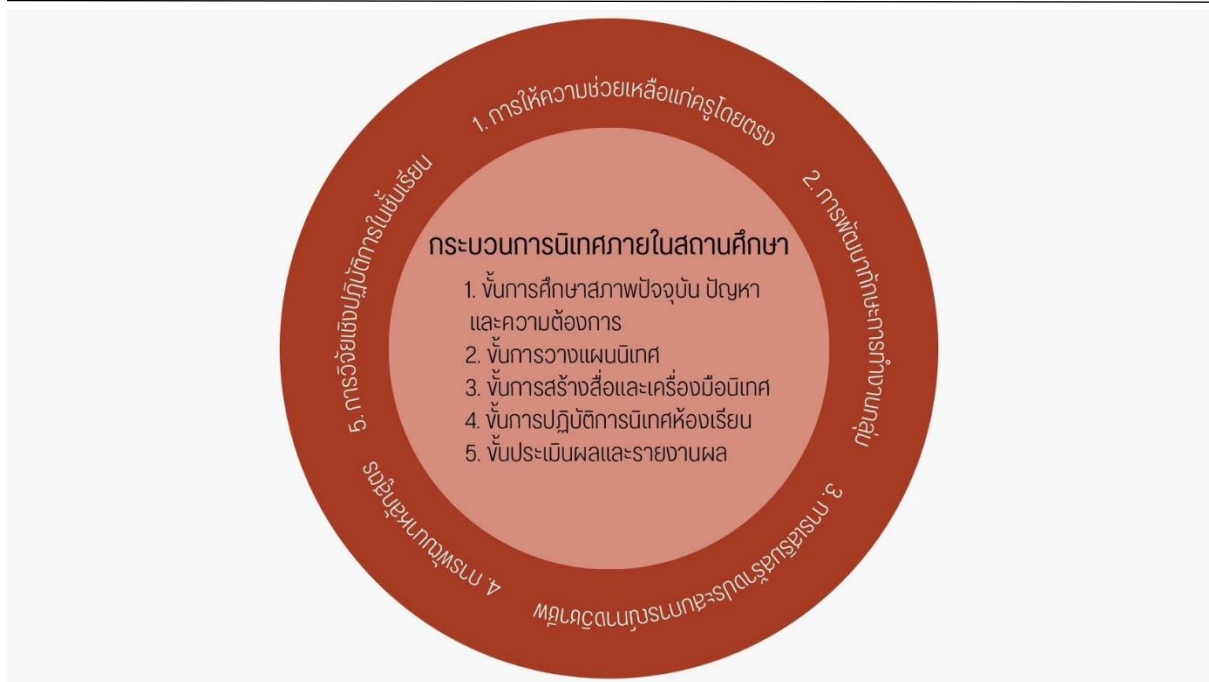
ขั้นที่ 4 การปฏิบัติการนิเทศห้องเรียน

ขั้นที่ 5 การประเมินผลและรายงานผล

โดยมีกิจกรรมการนิเทศภายใน ได้แก่

- 1) การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง
- 2) การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม
- 3) การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ
- 4) การพัฒนาหลักสูตร
- 5) การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

ดังโมเดลที่แสดงในภาพที่ 2



ภาพที่ 2 โมเดลการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน(พัฒนาการภาคตะวันออก) ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ควรให้ครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ผ่านการคิดขั้นสูง (Higher - Order Thinking)
2. ผู้บริหาร และคณะครูควรมีการนำปัญหา และความต้องการจากการวิเคราะห์หามากำหนดแนวทางหรือวิธีการพัฒนาที่หลากหลายตามปัญหาที่เกิดขึ้น และควรมีการประชุมอย่างเป็นทางการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพ
3. คณะนิเทศควรมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการนิเทศในระดับต่าง ๆ เช่น กลุ่มเครือข่ายหรือระดับเขตพื้นที่ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานอื่นทราบ เป็นต้น
4. โรงเรียนควรใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานอย่างต่อเนื่อง และควรนำไปใช้กับทุกระดับชั้น เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ให้สูงขึ้น
5. ควรศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการด้านต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ มีการจัดทำแผนงาน/โครงการนิเทศภายในที่เหมาะสมกับสภาพบริบทของโรงเรียน ควรนำสื่อ เครื่องมือ และวิธีการที่เตรียมไว้ในนิเทศมาใช้อย่างจริงจัง และการประเมินผลการดำเนินการนิเทศภายในแต่ละกิจกรรม ควรดำเนินการประเมินผล 3 ระยะ คือ ก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และหลังดำเนินการ



ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียน โดยทำการศึกษาทั้งเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อปรับปรุง พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น
2. ควรมีการศึกษาการนิเทศภายในโรงเรียน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการหรือการสนทนาแบบกลุ่ม (Focus Group) เป็นต้น
3. ผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีการศึกษาการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศ ที่เน้นพัฒนาเรื่องอื่น ๆ เช่น การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การพัฒนาการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา เวียงนนท์. (2556). ความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. สารนิพนธ์สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชุตินา คณมา. (2556). การนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา อำนาจเจริญ. สารนิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิพา ตรีเสถียรไพศาล. (2560). รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน :กรณีศึกษา โรงเรียนปทุมคงคา. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปฎิมา พูนทรัพย์. (2549). การศึกษาความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนบางแก้วประชาสรรค์สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการ บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ประทวน ด่านแก้ว. (2553). ความพึงพอใจของครูต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดศูนย์เครือข่ายโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 10 สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานครราชสีมา เขต 7. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ท ทက္กรุงเทพ.
- พรรณภา มหาวิชา. (2557). กระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัด กรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วาสนา แป้งสี. (2557). การนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. ภาคนิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- สมเดช พินิจสกุล. (2544). การนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอจตุร พักตร์พินัน จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ ประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). เอกสารการนิเทศการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและ ชุมชน. กรุงเทพฯ : ศูนย์สาธิตปราชญ์.



- สุดใจ ผ่องใหญ่. (2556). การประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนอนุบาลบางละมุงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุภาภรณ์ กิตติรัชดานนท์. (2550). การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์หลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). แนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- อัญชัน ชุนนาแก้ว. (2559). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ประเภทสามัญ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Maslow, A. H. (1970). *Motivation and Personality*. New York: Harper and Row.